

فرهیختگان با وجود اینکه در تمام کشورها، رهبران و مقامات رده‌بالا در اولویت دریافت واکسن‌های تاییدشده جهانی بودند، در ایران اما بالاترین مقام رسمی نه‌تنها حاضر به تزریق با اولویت یک واکسن خارجی نشدند که حتی در موعد تزریق واکسن نیز حاضر به دریافت واکسن خارجی نشدند تا اینکه دانشمندان ایرانی، به توانایی ساخت و تکثیر واکسن دست پیدا کنند. روز گذشته رهبرمعظم انقلاب درحالی نخستین دز از واکسن ایرانی «کوو ایران برکت» را دریافت کردند که در ماه‌های گذشته بسیاری از مقامات به ایشان پیشنهاد تزریق یکی از واکسن‌های خارجی را داده بودند. هرچند منافاتی بین تزریق یک واکسن خارجی برای بالاترین مقام اجرایی کشور با حمایت از تولید یک واکسن بومی وجود ندارد، اما به نظر می‌رسد در منظومه فکری رهبر انقلاب، باورمندی به توانایی داخلی به‌حدی است که ایشان با وجود سن بالا، میلی به تزریق یک واکسن خارجی نداشته‌اند. شاید اگر این‌تنها نمونه از توجه رهبر انقلاب به توانایی داخلی بود، می‌توانستیم آن را به یک ژست سیاسی تقلیل دهیم، اما تکرار مکرر و تاکیدات چندین‌باره ایشان بر تکیه بر توانایی داخلی چه در حوزه دفاعی و تقویت بازآرندگی و چه در علوم پیشرفته و حتی مصرف لوازم خانگی، به‌خوبی نشان می‌دهد چرا رهبر انقلاب به‌جای دریافت یک واکسن خارجی و حمایت از تولید واکسن داخلی، برای ساخت واکسن بومی صبر کردند. شاید بتوان یکی از دلایل این اقدام رهبر انقلاب در عدم تزریق هیچ واکسن خارجی را تقویت اعتمادبه‌نفس دانشمندان ایرانی در تولید واکسن دانست. رهبر انقلاب با توجه به رفتارهای پیشین کشورهای غربی، به‌خوبی آگاه بودند اگر ایران نتواند به دانش تولید واکسن دست پیدا کند، به‌طور حتم آنها به بهانه تحریم‌ها و با هدف افزایش فشار برای تحمیل خواسته‌هایشان، مانع ارسال واکسن به ایران خواهند شد. اما اکنون پس از صدور مجوز برای استفاده از این واکسن، همچون ماجرای تحریم بنزینی ایران که پس از توانایی تولید بنزین در داخل شکست خورد، پروژه تحریم واکسن کرونا نیز به همان سرنوشت تبدیل شد.

رهبر انقلاب نه‌تنها در موضوع واکسن که در بسیاری دیگر از حوزه‌ها نیز با درایت، ایران را به نقطه‌ای رساندند که دشمنان ایران، به ناچار بسیاری از گزینه‌هایشان را از روی میز برداشتند. شاید مهم‌ترین نمود عینی این اتفاق را می‌توان در توانمندی‌های دفاعی ایران یافت. از سه دهه پیش ایجاد بازآرندگی دربرابر دشمنان، اصلی‌ترین اولویت دفاعی ایران بوده است. با وجود تحریم‌های غربی و ممانعت از دستیابی ایران به تجهیزات نوین دفاعی، تحت حمایت‌های رهبر انقلاب، دانشمندان دفاعی ایران توانستند انواع و اقسام موشک‌های نقطه‌زن را تولید کنند و ایران را به نقطه‌ای برسانند که بزرگ‌ترین دشمن آن یعنی آمریکا نیز کمتر از «همه گزینه‌ها روی میز است» استفاده کند. جدا از دستاوردهای عظیم موشکی، ایران در ساخت سامانه‌های دفاعی و پهپاد‌های تهاجمی نیز تبدیل

گفت‌وگو

مرضیه وحیددستجردی، وزیر اسبق بهداشت در گفت‌وگو با «فرهیختگان»:

ارج نهادن به واکسن ایرانی مایه غرور ملی است

دریافت واکسن ایرانی ازسوی رهبر معظم انقلاب واکنش‌ها و بازتاب بسیاری داشت و موبد اهمیت تولید واکسن ایرانی توسط دانشمندان کشورمان بود؛ برای بررسی اهمیت اقدام رهبر انقلاب در استفاده از واکسن ایرانی و افزایش قدرت نرم ایران در سلامت با مرضیه وحیددستجردی، وزیر اسبق بهداشت کشورمان گفت‌وگو کرده‌ایم که در ادامه آمده است.

۱۱۱

رهبر انقلاب درحالی از واکسن ایرانی استفاده کردند که با توجه به مسئولیت ایشان، از ماه‌ها قبل درخواست‌هایی برای تزریق واکسن خارجی کرونا وجود داشت اما ایشان منتظر ماندند تا واکسن ایرانی تولید شود. نظر شما درباره این اقدام و تاثیرات آن در جامعه چیست؟

روز گذشته اقدام مقام‌معظم‌رهبری برای دریافت واکسن ایرانی بار دیگر غرور ملی را به نمایش گذاشت؛ و ما اگر پرده آخر را ملاحظه کنیم درحقیقت خواهیم دید که این پرده‌ای از منظومه فکری مقام‌معظم‌رهبری است که برمنبای ایمان به قدرت داخلی، مردم ایران و توانمندی‌های داخلی بنا شده است. از ابتدا که ویروس کرونا کشف و آشکار شد ما دیدیم که مقام‌معظم‌رهبری اولاًتأکید کردند‌نظر کارشناسان و متخصصان در این زمینه بسیار مهم است و نظر آنها باید به‌عنوان نظر نخبگان مورد توجه قرار گرفته و آرای آنها مورد قبول مردم و همه مسئولان باشد، از این رو شخص رهبر انقلاب نیز سبک زندگی خود را با نظرات ارائه‌شده توسط متخصصان در زمینه کرونا که برای همه جامعه مطرح شده بود، منطبق کردند. ازسوی دیگر ما شاهد بودیم رهبر انقلاب به‌سایر واران نیز به‌دلیل تأکیدات متخصصان کنار گذاشتند و جلستی که در دفتر ایشان برگزار می‌شد به حسینیه امام‌خمینی (ره) منتقل و جلسات را به‌صورت غیرحضوری دنبال کردند و سخنان خود را نیز از طریق رسانه به گوش مردم رساندند؛ایشان همه برکت‌ها و دستاورعمل‌های ستاد ملی کرونا را در ایامی همچون محرم، صفر و حتی عید نوروز اجرا کرده و مردم را هم به این امر تشویق و ترغیب کردند، لذا خودشان اولین شخصی بودند که به این پروتکل‌ها عمل می‌کردند. ازسوی دیگر در زمانی که هنوز کشورمان و بسیاری از کشورهای پیشرفته آمادگی لازم را برای مقابله با ویروس کرونا نداشتند و زمانی که ماسک، لوازم ضدعفونی‌کننده و ملزومات پزشکی و ونتیلاتور به حد کفایت برای بیماران در آی‌سی‌یوها وجود نداشت، رهبر انقلاب با تأکید بر نقش جوانان و شرکت‌های دانش‌نایان و تکیه بر شعار ما می‌توانیم نهضتی را در کشور پایه‌گذاری کردنتا همه این نهادها به‌سبمت تهیه این ملزومات رفتند تا نیاز مردم را برطرف کنند. درحالی که ما به خاطر داریم که آمریکایی‌ها برای تهیه ماسک مردم خود دست به راهزنی دریایی و هوایی زدند تا ماسک را برای مردم خود از طریق غیرقانونی تولید کنند.اما محققان ایرانی بنای کار را بر تولید گذاشتند، وضعیت واکسن نیز به همین ترتیب بود؛ امروز کشورهای دنیا وابرقدرت‌ها ابتدا واکسن را برای مردم خودنگه‌می‌دارند وحتی واکسن را به کشورهایی که از آنها پیش خرید

سیاست

رهبر انقلاب نوبت اول واکسن ایرانی کرونا را دریافت کردند

واکسن « کوو ایران برکت» توسط دانشمندان جوان ایرانی تولید شده و به‌زودی توزیع عمومی می‌شود

امید ایران

رهبر انقلاب: برای پاسداشت افتخار ملی منتظر واکسن ایرانی ماندم

مقالات علمی آن‌را نیز برای آگاهی دنیا از کار بزرگ خود آماده و منتشر کنید. «در ادامه سعید‌نمکی وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، با تشکر از حمایت‌های رهبر انقلاب، به مدیریت خوب بیک چهارم کرونا در کشور در مقایسه با کشورهای دیگر و ثبت مدل درمان ایرانی اشاره کرد و گفت: «درخصوص واکسن، از ابتدا برای خرید و همچنین انتقال دانش فنی اقدامات خوبی انجام شد و ستاد اجرایی فرمان حضرت امام نیز علاوه بر واکسن در تأمین ماسک و دستگاه اکسیژن‌ساز همکاری بسیار مناسبی انجام داد.»
نمکی با اشاره به رسوا شدن آمریکایی‌ها در ادعای نبود محدودیت در انتقال تجهیزات و دارو به ایران، گفت: «پس از آنکه ما مجوز واکسن را صادر کردیم، رئیس‌جمهور آمریکا اعلام کرد امکان انتقال واکسن به ایران وجود دارد که نشان داد حرف‌های قبلی آنها دروغ بوده است.» وزیر بهداشت گفت: «تا پایان مرداد گروه‌های آسیب‌پذیر، بیماران صعب‌العلاج و افراد بالای ۶۰ سال واکسن دریافت خواهند کرد و پس از آن، دانش‌آموزان و عوامل مدارس در نوبت تزریق قرار می‌گیرند.»
نمکی همچنین از فعالیت یک گروه ویژه برای ثبت مستندات علمی واکسن‌های مختلفی که در کشور درحال تولید هستند و ارائه این مستندات به سازمان‌های جهانی خبر داد. نمکی درباره رعایت‌های لازم پس از تزریق واکسن نیز گفت: «همچنان باید از ماسک استفاده شود؛ چراکه واکسن احتمال بیماری سخت را پایین می‌آورد اما همچنان احتمال ابتلا وجود دارد.» همچنین محمد‌مخبر، رئیس‌ستاد اجرایی فرمان حضرت امام (ره) نیز تزریق واکسن ایرانی به رهبر انقلاب اسلامی را اتفاقی منحصر‌به‌فرد و ترجمه عملی اعتمادبه‌نفس داخلی و اتکانه جوانان و تلاش‌های بیش از ۲۰۰۰ جوان متخصص با میانگین سنی زیر ۳۰ سال دانست. مخبر با اشاره به تلاش‌های محققان شرکت‌های دانش‌بنیان در تولید انبوه ونتیلاتور و داروهای ماندنر،مد‌سیور گفت: «تا پایان شهریور بخش عمده‌ای از نیاز کشور به واکسن تأمین خواهد شد.»

۲

به یکی از قدرتمندترین کشورهای جهان شده است. با وجود اینکه ایران به این سطح از بازآرندگی رسیده است، اما کشورهای غربی همچنان تلاش می‌کنند با استفاده از ابزار تحریم‌ها نه‌تنها مانع از افزایش توان تهاجمی ایران که حتی مانع در تقویت توان تدافعی کشورمان شوند. با وجود اینکه براساس توافق برجام، ایران محدودیتی در خرید و فروش تسلیحات ندارد، اما آمریکایی‌ها با تحریم‌های یکجانبه مانع از این اقدام شدند. این وضعیت به‌خوبی نشان می‌دهد اگر حمایت‌های رهبری از تقویت توان دفاعی کشور با تکیه بر متخصصان داخلی نبود، ایران امروز حتی توانایی دفاع از تمامیت ارضی خود را نیز نداشت.

شاید مهم‌تر از حوزه دفاعی، نقش رهبر انقلاب در حمایت از توانمندی‌های کشورمان در حوزه هسته‌ای نمود پیدا کند. پس از پیروزی انقلاب، ایران با وقفه‌ای کوتاه، برنامه هسته‌ای خود را از سر گرفت، اما هر یک از کشورهایی که پیش از انقلاب با ایران همکاری می‌کردند، در بازه‌های مختلف از پروژه کنار رفتند تا برنامه هسته‌ای ایران که کاملاً متکی بر کشورهای غربی بود، زمین‌گیر شود. با این حال و با وجود اینکه دستیابی به این دانش بدون کمک کشورهای دارای این تکنولوژی تقریباً ناممکن بود، اما با درایت رهبر انقلاب، به دانشمندان هسته‌ای کشورمان اعتماد شد و آنها با وجود تمام کارشکنی‌ها یک‌به‌یک پله‌های پیشرفت را طی کردند. در همان ایامی که کشورمان در سطح پایین مشغول پیگیری برنامه هسته‌ای بود، روزنامه آمریکایی واشنگتن‌پست، ایران را در مساله هسته‌ای یک استثنا خواند و با اشاره به اینکه چین، پاکستان و هند با کمک یک کشور دیگر به توانمندی هسته‌ای رسیدند، نوشت: «ایران دانش هسته‌ای را از هیچ کشوری نگرفت و با وجود تحریم و عدم فروش تجهیزات پیشرفته هسته‌ای به تهران، ایران به برنامه هسته‌ای دست پیدا کرد.»
در منظومه فکری رهبر انقلاب، دستیابی به چرخه کامل یک دانش و عدم وابستگی به کشورهای دیگر بسیار پراهمیت بود و بر همین اساس ایشان صراحتاً عنوان می‌کردند که چرخه تولید سوخت حق ماست و خوراک این نیروگاه‌ها باید در داخل تولید شود. شاید به همین دلیل است که غلامرضا آقا‌زاده، رئیس اسبق سازمان انرژی اتمی می‌گوید: «یک عده‌ای ترس برشان داشته بود و از شورای امنیت نگران بودند. برای اینکه بتوانند موضوع را یک‌جوری جمع کنند، می‌گفتند برای مملکت هزینه درست کرده و دیگر هیچ فایده‌ای هم ندارد. من این جمله تاریخی را می‌گویم که فناوری هسته‌ای مدیون هیچ کس در کشور نیست به‌جز یک نفر؛ او هم خود شخص مقام‌معظم‌رهبری است.»
اگر ایشان نمی‌ایستاد امروز هیچ چیزی نداشتیم.»
در سایر علوم همچون نانو تکنولوژی و سلول‌های بنیادی نیز بخش اعظم آنچه به‌دست آمده، حاصل حمایت‌های رهبر انقلاب از دانشمندان ایرانی بوده است. ایشان با این حمایت‌ها جدا از افزایش قابل توجه قدرت بازآرندگی ایران، قدرت نرم ایران را نیز به حد قابل قبولی ارتقا دادند.

حسینعلی شهریاری، رئیس کمیسیون بهداشت مجلس در گفت‌وگو با «فرهیختگان»:

رهبری «ما می‌توانیم» را به جهانیان نشان دادند

همچون هسته‌های نیز که تلاش غربی‌ها مانعت از دستیابی ایران به آن دانش بود، این راه را ادامه دادیم. اگر قرار بود در هر کدام از این علوم با تهدید و ارباب طرف غربی ایران عقب‌نشینی کند، ما امروز در چه سطحی قرار داشتیم؟

اگر این دیدگاه ادامه داشت ما همان کشور زمان طاغوت بودیم، کشوری که کاملاً وابسته بود و برای حل مشکلاتش به‌جای بهره بردن از توان جوانانش از کارشناسان آمریکایی و صهیونیست بهره‌می‌برد. در این شرایط امام‌خمینی (ره) با انقلاب خود پرچمدار شمار ما می‌توانیم» شدند و بعد از ایشان نیز جانشین خلف‌شان مقام‌معظم‌رهبری با قدرت وجدیت این مسیر را ادامه دادند. به‌عنوان مثال در همین مورد کرونا، کشورهای تولیدکننده واکسن در دنیا یک یا دو نوع از این محصول ساخته‌اند اما ما آن را درحال تولید ۷۰۶ نوع واکسن هستیم. این اتفاق می‌تواند زمینه‌ای برای رفع بسیاری مشکلات ما در صنعت واکسن‌سازی باشد زیرا ما در مواردی واردکننده واکسن هستیم و اکنون می‌توانیم با این زیرساخت‌های ایجادشده در موارد باقی‌مانده نیز خودکفا شویم و واکسن‌شان را خودمان بسازیم. البته در کشور ما مسئولانی هستند که به‌جای اعتماد به توان داخل دنبال استفاده صرف از واکسن خارجی هستند ولی آنها نمی‌توانند خللی در مسیر خودکفایی ایجاد کنند.

با توجه به مجوز گرفتن واکسن برکت فکر می‌کنید تا چه زمانی ۷۰ درصد کشور واکسنیه می‌شوند و آیا توانایی صادرات واکسن را در شرایط فعلی داریم؟

مسئولان ستاد اجرایی فرمان امام (ره) وعده داده‌اند به خط تولید ۳۰ میلیون دز واکسن در ماه برسیم، اگر این امر میسر شود برای واکسنیه کردن ۷۰ درصد جمعیت کشور به حدود ۱۴۰ میلیون دز واکسن نیاز داریم که این امر تا پایان سال ان‌شاء‌الله شدنی است. بعد از آنکه در کشور مردم به اندازه کافی واکسنیه شدند و تزجیره انتقال کرونا متوقف شد می‌توانیم به فروش واکسن به کشورهای مسلمان منطقه‌به‌ویژه کشورهای محور مقاومت فکر کنیم. طبق اطلاعی که دارم نامه‌نگاری‌هایی نیز ازسوی این کشورها برای خرید واکسن ایرانی انجام شده است. البته این مورد را باید بگویم، همان طوری که رهبر انقلاب نیز روز گذشته تأکید کردند تا زمانی که نیاز باشد برای حفظ سلامت مردم علاوه بر واکسن داخلی از واکسن معتبر خارجی نیز استفاده خواهیم کرد. اما با تولید کوویرکت و سایر واکسن‌های داخلی مانند انسیتویاسنور، فخرآو… و روند واردات واکسن خارجی کاهش پیدا می‌کند.

ما در ۴ دهه گذشته در برخی علوم همچون نانو، سلول‌های بنیادی و… توانستیم با وجود موانع بسیار در لبه علم حرکت کنیم. در برخی علوم